

Järjestön hallituksen kokous 20.-21.1.2023

Järjestön hallitus piti heti vuoden alussa ylimääräisen sähköpostikokouksen hyväksyäkseen vuoden 2022 loppuun mennessä tulleet uudet jäsenet, jotta yleiskokousedustajien määrä voidaan laskea.

Vuoden ensimmäinen varsinainen kokous pidettiin seminaarina 20.-21.1. Kokouksessa käsiteltiin erityisesti yleiskokoukseen liittyviä asioita, hyväksyttiin vapaaehtoistoiminnan linjaus sekä keskusteltiin toimintalinjauksen päätavoite 1:n toteutumisesta ja riskienhallinnasta. Lisäksi hallitus kävi keskustelun valtakunnallisen nuorisotoimikunnan kanssa.

Tapaaminen valtakunnallisen nuorisotoimikunnan kanssa

Hallitus kävi keskustelun valtakunnallisen nuorisotoimikunnan kanssa nuorten vaikutusmahdollisuuksista ja toiminnasta SPR:ssä. Keskustelua käytiin hallituksen esityksestä nuorten kiintiöitä koskevaksi sääntömuutokseksi, nuorten yleiskokouksen roolista sekä nuorten saamasta tuesta osastotasolla. Korostettiin, että nuorten päätöksentekijöiden roolin ei tule keskittyä pelkästään nuoristoimintaan tai nuorten mukaan saamiseen, vaan nuorten tulee voida vaikuttaa kaikkeen päätöksentekoon tasavertaisesti muiden kanssa. Hallitus toivoi nuorisotoimikunnalta ja nuorten yleiskokoukselta aloitteita päätöksentekoon liittyen. Huomioitiin myös, että etenkin paikallistasolla kaivataan nykyistä enemmän tukea nuorten tavoittamiseen ja mukaan saamiseen.

Luonnos toimintalinjaukseksi 2024-2026

Järjestön hallitus on valmistellut esitystä yleiskokouksessa hyväksyttävää toimintalinjausta kokouksissaan 2022, piirit ja osastot ovat antaneet näkemyksiään toimintalinjauksen sisällöksi. Hallituksen valmistelun lähtökohtana on ollut toimeenpanna kansainvälisen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun Liiton Strategiaa 2030 kansallisella tasolla. Toimintaympäristön muutokset, erityisesti varautumisen vahvistaminen, nopea reagointi ympäristön muutoksiin, vapaaehtoistoiminnan muutokset, digitalisaation mahdollisuudet sekä paikallisen toiminnan vahvistaminen ovat esityksiä uuden toimintalinjauksen priorisoinneiksi. Hallitus on pitänyt viime yleiskokouksen teemaa: Punainen Risti tuo iloa, ylläpitää toivoa ja luottamusta, myös seuraavan yleiskokouksen toimintalinjauksen valmistelun teemana.

Hallitus kävi keskustelun toimintalinjauksen luonnoksesta. Hallitus teki luonnokseen muutoksia ja täsmennyksiä, ja päätti lähettää ensimmäisen luonnoksen toimintalinjaukseksi 2024-2026 laitosten, osastojen ja piirien järjestökäsittelyyn 31.3. asti.

Hallitus käsittelee järjestökäsittelyn pohjalta esityksen yleiskokoukselle Toimintalinjaukseksi vuosille 2024–2026 kokouksessaan huhtikuussa. Hallitus toivoo mahdollisimman laajaa ja aloitteellista keskustelua ja ajatuksia Punaisen Ristin toiminnan suuntaviivoiksi.

Esitys järjestön sääntöjen muuttamiseksi

Kokouksessaan 25.3.2022 hallitus käsitteli uudistustarpeita yleisellä tasolla ja antoi pääsihteerille tehtäväksi valmistella esitys sääntöjen päivittämisestä. Kokouksessaan 7.10.2022 hallitus kävi alustavan keskustelun muutosesityksistä. Tammikuun kokouksessaan hallitus päätti luonnoksesta esitykseksi sääntöjen muuttamiseksi. Hallituksen luonnosesitys lähetetään

toimintalinjauksen ohella kommentoitavaksi piireille ja osastoille. Esitystä voivat kommentoida myös yksittäiset jäsenet. Esitystä voi kommentoida 31.3.2023 asti. Hallitus hyväksyy lopullisen esityksen yleiskokoukselle kokouksessaan 21.4.2023.

Vapaaehtoistoiminnan linjaus

Ensimmäinen Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminnan linjaus hyväksyttiin järjestön yleiskokouksessa vuonna 2002 ja uudistettu linjaus 2008. Vuoden 2020 yleiskokous päätti päivittää vapaaehtoistoiminnan linjausta vastaamaan muuttuneen toimintaympäristön tarjoamia mahdollisuuksia ja haasteita sekä järjestön tämän hetken tarpeita.

Linjauksen sisältöä on työstetty vuosien 2021 ja 2022 aikana vapaaehtoislinjausta valmistelevan valiokunnan lisäksi keskustuomiston ja piirien työntekijöiden eri tilaisuuksissa sekä vapaaehtoisten voimin eri tapahtumissa ja avoimissa webinaareissa. Työn taustalla on käytetty myös Punaisen Ristin liiton linjauksia. Valtaosa järjestökasittelyn kommentista on liittynyt linjauksen toimeenpanovaiheeseen.

Linjauksen valmistelussa on myös noussut kysymys vapaaehtoisille maksettavista palkkioista. Linjauksessa ei esitetä muutosta olemassa olevaan linjaukseen kouluttajien palkkioista. Kouluttajan tehtävä nähdään vapaaehtoistehtäväksi, josta ei makseta palkkiota. Sitä vastoin nähdään tärkeäksi uudistaa ja kehittää yhdessä keskustuomiston, piirien ja osastojen kanssa kouluttajakoulutusta houkuttelevammaksi ja motivoivammaksi vapaaehtoisen näkökulmasta. Hallitus kävi keskustelun linjauksesta ja korosti keskustelussaan erityisesti sen toimeenpanon merkitystä. Hallitus hyväksyi ja piti linjauksen toimeenpanoa järjestön auttamisvalmiuden ja järjestöllisen vahvuuden perusedellytyksenä. Hallitus edellytti, että ohjelman toimeenpanosuunnitelmassa määritellään riittävät resurssit toimeenpanoon ja vahvistetaan osaamista vapaaehtoisten vastaanottamiseen, ohjaukseen sekä tukeen. Hallitus on aiemmin määritellyt järjestötuen mittareiksi piirien alueella OMA:an kirjautuneiden vapaaehtoisten määrän sekä alle 29-vuotiaiden nuorten vapaaehtoisten määrän, jota seurataan osana järjestötuen vaikuttavuutta.

Raportti tavoite 1 toteutumisesta: Apu löytyy läheltä –tilanne ja tavoitetila 2023

Hallitukselle raportoitui päätavoite 1 (Apu löytyy läheltä) toimeenpanosta vuonna 2022 sekä vuoden 2023 suunnitelmista. Vuoden 2022 alkupuolella Punainen Risti jatkoi osassa maata viranomaisten tukemista koronarokotusten järjestämisessä. Ukrainan aseellisen konfliktin myötä toimintaa suunnattiin välittömän auttamisen järjestämiseen: Punainen Risti on auttanut Ukrainassa ja Ukrainan naapurimaissa haavoittuvimmassa asemassa olevia sekä Suomeen saapuneita tilapäisen suojelun ja turvapaikan hakijoita. Helsingin satamassa Punaisen Ristin vapaaehtoiset ja kansainvälisen avustustoiminnan henkilöreservin työntekijät ovat auttaneet Ukrainasta paenneita henkilöitä osana moniviranomaisoperaatiota. SPR:n vastaanottopalveluiden piirissä on ollut vuoden 2022 aikana yli 22 000 henkeä. Liikkuvat terveys- ja sosiaaliyksiköt tukevat piirien vastaanottotoimintaa. Punaisen Ristin vapaaehtoisilla on ollut merkittävä rooli uusien vastaanottokeskusten nopeassa avaamisessa. Psykososiaalisen tuen tarve on ollut suuri.

Ensiapuryhmä- ja -päivystystoiminnan laaja kehittämiskokonaisuus eteni: mm. valtakunnallinen ensiapupäivystysten tilausjärjestelmä otettiin käyttöön.

Kansainvälisessä toiminnassa lokakuussa 2022 tapahtuneet Pakistanin tulvat kattoivat lähes kolmanneksen koko maan pinta-alasta ja aiheuttivat suurta tuhoa. Järjestö tuki kansainvälisen Liiton operaatiota ja lähetti logistiikkayksikön. Afrikan sarven alueella on ollut pahin kuivuus 40 vuoteen. Tämä on johtanut merkittäviin ongelmiin ruuan ja veden saamisessa lähes koko Afrikan alueella. Suomen Punainen Risti antaa tukea usealle alueelle Afrikassa.

Valmiuden perustoimintojen kehittäminen ja tukeminen oli haastavaa samaan aikaan Ukraina-operaation kanssa. Tämä näkyi osassa piireistä suunniteltujen koulutusten lykkäytymisenä. Myös keskustuimistossa osa kehittämistyöstä siirtyi vuodelle 2023. Toisaalta operaation myötä rekrytoitiin ja koulutettiin tuhansia uusia vapaaehtoisia ja kehitettiin operaatioon liittyviä toimintatapoja.

Punaisen Ristin rooli poikkeusoloissa on ollut teemana työntekijöiden eri työpajoissa. Piireissä, laitoksissa ja keskustuimistossa päivitetään yli organisaatorajojen valmiussuunnitelmia poikkeusolojen varalle. Vuonna 2023 Punaisen Ristin roolia poikkeusoloissa käsitellään osastotasolla.

Yhteistyötä eri viranomistahojen ja muiden toimijoiden kanssa on tiivistetty vuoden aikana esimerkiksi osallistumalla usean piirin alueella aluehallintovirastojen järjestämiin valmiusharjoituksiin ja kutsumalla viranomistahoja Suoja-valmiusharjoitukseen. Piirit ovat neuvotelleet ja sopivat edelleen yhteistyöstä ja sopimuksista hyvinvointialueiden ja valmiuskeskusten kanssa.

Keskustelussaan raportista hallitus nosti esille Punaisen Ristin rooli julkisen terveydenhuollon resurssipulan seurauksiin vastaamisessa. Hallitus myös pyysi, että sille raportoidaan sen maaliskuun kokouksessa piirien ja hyvinvointialueiden välisten sopimusten tilanteesta.

Riskienhallinta

Hallitus kuuli esittelyn ja hyväksyi esityksen strategisista riskeistä ja niiden hallintakeinoista.

Riskienhallintaa toteutetaan järjestön hallituksen laatiman riskienhallintalinjauksen (2020) pohjalta. Linjaus määrittelee riskienhallinnan viitekehyksen, pääperiaatteet sekä roolit ja vastuut. Yhteisen prosessin tavoitteena on tuottaa tietoa järjestön yhteistä riskeistä ja niiden hallintatoimenpiteiden toimivuudesta. Riskienhallinnan raportoinnin pohjalta tehdään tarvittaessa toimintaa korjaavia päätöksiä tai harkitaan myös järjestön strategian muutoksia.

Eri taseisia riskejä tunnistettiin yhteensä 230 jakautuen neljään riskienhallintalinjauksen määrittelemään riskilajiin. Veripalvelu noudattaa omaa erillistä riskienhallintaprosessiaan eikä se ole mukana koonnissa. Linjauksen määrittelemät riskilajit ovat: Strategiset riskit, operatiiviset riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriskit. Vuonna 2022 merkittävimmiksi strategisiksi riskeiksi on tunnistettu: vapaaehtoisten kiinnostus, jaksaminen ja kiinnittyminen; muuttuva toimintaympäristö ja rahoitus; ydintoiminnan tunnistaminen; tiedolla johtamisen ja digitalisaation hyödyntäminen.

Muut asiat

Hallitus sai vuosikellonsa mukaisesti raportin **Kontin** tilanteesta. Keskustelussaan hallitus esitti kysymyksiä erityisesti käsittelyssä olevaan palkkatuki uudistukseen liittyen. Uudistus on vielä avoinna, mutta sen mahdollisia vaikutuksia lasketaan kaikissa Konteissa.

Hallitus kuuli pääsihteerin katsauksen, joka käsitteli:

- **Ukrainan tilannetta:** Suurimmat tarpeet tällä hetkellä ovat käteisapu, talvivarautusmateriaalit, lämmittimet, huovat, rakennusmateriaalit talojen kunnostukseen sekä ruoka ja peruselämisen tarvikkeet etenkin idässä. Suomen Punainen Risti on tukenut IFRC:n käteisavustusohjelmaa sekä antanut suoraa rahallista tukea. Liikkuvat terveysyksiköt jatkavat ja ICRC: lääkehankintoja on tuettu puolella miljoonalla eurolla. Lisäksi on toimitettu lämmittimiä ja generaattoreita, teltoja, lääkintätarvikkeita ja ruuanlaittotarvikkeita kodeistaan paenneille. Operaatiossa on ollut yli 60 Suomen Punaisen Ristin avustustyöntekijää. Lisäksi käsiteltiin ajankohtaisia haasteita toiminnassa koskien mm. mahdollisuuksia toimia Venäjän liittämällä alueilla, pääsyä sotavankien luokse sekä liikkeen puolueettomuuden ja riippumattomuuden jatkuva haastaminen.
- **Hyvä Joulumieli 2022:** kuultiin keräyksen tuottoarviosta, joka on hyvä sekä Ylen suunnitelmista hyväntekemiseen liittyvien ohjelmien uudistamisesta, mikä tulee todennäköisesti vaikuttamaan myös Hyvän Joulumielen Yle- yhteistyöhön ja kampanjan toteuttamiseen.
- **Ystävänpäivä 2023:** kuultiin kampanjan teemoista ja tavoitteista. Kampanjamateriaali on jaossa.
- **Rasisminvastainen viikko 2023:** kuultiin kampanjan teemoista ja tavoitteista. Tavoitteena on tarjota konkreettisia työkaluja (rakenteellisen) rasismien tunnistamiseen ja rasisminvastaiseen toimintaan.
- **Some 2022:** kuultiin vuoden 2022 sometavoittavuudesta, joka oli yli 17,5 miljoonaa käyttäjää ja nousua on +48,59 %. Somejulkaisuihin sitouduttiin yli 1,1 miljoonaa kertaa.
- **Työhyvinvointi:** kuultiin järjestön työhyvinvointia mittaavan pulssikyselyn tuloksista. Tulokset ovat lähes kaikilla osa-alueilla parantuneet hieman edellisestä kyselystä.

Hallitus kuuli raportin **nuorten turvatalojen ja veripalvelun johtokunnan** kokouksista. Lisäksi hallitus hyväksyi **ansiomerkki ja -mitaliamomuksia**, vahvisti osastojen **äänivaltaisten edustajien** määrän yleiskokoukseen ja kuuli raportin osastojen toimintatuen käytöstä.

Hallituksen edellisen kokouksen (18.11.) pöytäkirja on julkaistu [verkkosivuilla](#).

Hallituksen seuraava varsinainen kokous pidetään 24.3.2023. Tuolloin keskeisinä aiheina on mm. toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen ensimmäisen versiot, Veripalvelun johtajan katsaus sekä valtuuston koollekutsuminen.